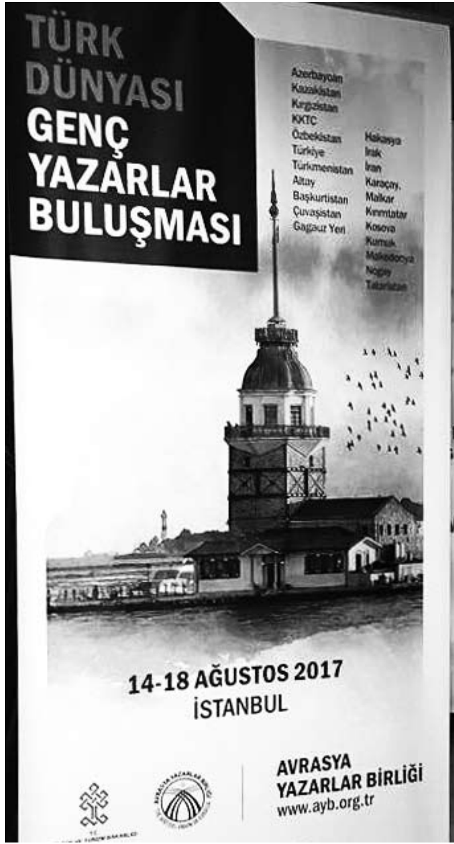
I-ci "Türk Dünyası Genç Yazarlar Buluşması"

2017-ci yılın Harman ayın (avgust) 14-18 günnerindä İstanbulda oldu I-ci "Türk Dünyası Genç Yazarlar Buluşması". Buluşmayı hazırladılar Türkiyenin Avrasya Yazarlar Birlii hem T.C. Kultura hem Tur. zma Bakannıı.

Buluşmada pay aldılar 58 genç yazıcı hem poet ölä erlerdän, nicä Azerbaycan, Kazakistan, KKTC (*Poyraz Kipra Türk Respublikası*), Kırgızistan, Uzbekistan, Türkiye, Türkmenistan, Altay (*Rusiya Federaţiyası*), Başkurdistan (*RF*), Çuvaşistan (*RF*), Gagauz Yeri (*Moldova*), Hakasiya (*RF*), İrak, İran, Karaçay (*RF*), Malkar (*RF*), Krım tatarları, Kosova, Kumık (*RF*), Makedoniya, Nagay, Tataristan (*RF*).

Gagauziyadan Buluşmaya katıldılar genç yazıcılar, literaturamızın bu günü hem gelecää Mila KURUDİMOVA (*Çadır*), Kristina KOÇAN (*Komrat*) hem Tatyana DRAGNEVA (*Valkaneş, Çöşmä küüyü*), angılarını orayı yolladı Avrasya Yazarlar Birliin azasının Todur ZANET.

Nicäbildirdi"AnaSözü"redakţiyasına Avrasya Yazarlar Birlii Başkanı hem I-ci "*Türk Dünyası Genç Yazarlar Buluşması*" Düzenneme Kurulu Başkanı, Dr. Yakup ÖMEROĞLU: "Buluşma yapılêr Evraziya devletlerindän genç yazıcıları hem poetları biri-birlerinnän tanıştırmaa, onnarın arasında dostluk köprülerini kurmaa, yaratmaklarını geniş meydana çıkarmaa hem o yaratmak uurunda ilişkileri genişlettirmää, onnara ustalık kalemnerini bilemää, kuvetlerini güçlendirmää".

Genç yazıcılara deyni hepsi literatura janralarında master-klas verildi. Bu üzerä onnarlan kendi ustalıını paylaştılar Türk dünnäsının anılmış hem saygılı yazıcıları hem poetları Tölen ABDİK (*Kazakistan*), ANAR (*Azerbaycan*), İsmail BOZKURT (*KKTC*), Ali AKBAŞ (*Türkiye*), Orhan ÇEVİKSOY, Huseyin ÖZBAŞ, Mustafa KURT, Toner GÜÇLÜTÜRK.

Ayırıca onnara nasaat edildi bu temalarda: "*Türk Dünnäsı Otrak Çağları*" (Prof. Dr. Ramazan KORKMAZ), "*Türk edibiyatın renkleri: eski edibiatımızdan yararlanma yolları*" (Yrd. Doç. Dr. Kamil AKANSU).

Genç yazıcılara deyni "Gecä İstanbul", "Kız kulesi" hem "Buaz gezisi" yapıldı.

I-ci "*Türk Dünyası Genç Yazarlar Buluşması*" çalışmalarında pay aldı Türkiyenin Milli üüretmäk hem Türkiyenin kultura hem turizma eski bakanı Nabi AVCI.

PATRETLERDÄ: Nabi AVCI hem Yakup ÖMEROĞLU (*aşaada solda*)**;**

Buluşma çalıçmasında genç yzıcılar toplantısı.

Mila KURUDİMOVA — Annatma

Sebepli su

– Halizdän mi isteersin annadayım sana bu masalı, çocuum?

– Halizdän, mali!

– Sän korkmayacan mı sora?

– Korkmaktan ta da pek meraklı olêr.

Uşak yuttu kıvırmayı, da erleşti malisinin önündä. Malisi da başladı annatmasını.

…Yaşarmış küüdä bir delikannı kız: açık üzlü, kara gözlü, tatlı sözlü. Paşi adıymış. Ne kıvrak da horuda oynarmış! Beenmiş onu Petrika, predsedatelin oolu. Boylu, kara saçlı bir adam. Üç gün da geçmemiş – yollanêr dünürcülär Paşinin evinä. Kızın anasıbobası şaşêrlar, ama yok ne yapsınnar – adêêrlar gözäl kızçaazını bir aftadan sora evermää.

Paşinin yanakları yanêr, elleri titirer. Kim ne demesin – Petrika yakışıklı bir güvää! Aylesi da fukaarä diil. Bunu bobası taa ilktän birkaç kerä ona söleer. Ama anasının gözü açık – o biler, ki varlık hem kısmet – hep o diil. Neredä varlık – orada on kerä taa da çok görerlär hem üz kerä taa da çok maana bulêrlar. Var nicä büü da yapsınnar – taa ilerdän anası söleer kızına. Paşi sa salt gülümseer. Sevda kördür.

Ertesi günü herbir kedi-köpek küüdä bilärdi, ani predsedatelin oolu Petrika hem Paşi evlenärmişlär. Da kimdänmiş o Paşi? Sokakta ne söleerlär onnar için? Da ölä mi gözälmiş kız, da kıvrakmış mı?

Elbetki, Paşinin anası-bobası bunnarı işittilär, ama kızına bişey demedelär, sade brakmaazdılar onu sokaa çıksın. Ölä geçti altı gün. Geldi vakıt gelini donatmaa. Yollandılar kresniţa hem bir-iki karı gelinin evinä. Boşçaya topladılar steonuzluk fistanı, duak hem türlü-türlü läázımnı işleri.

– Mali-mo, nezaman korkunç olacek? Bän artık uyuklêêrım, – kesti malisinin annatmasını unukası.

– Uyuma, İlyişka! Şindi mali annadacek, – cannandırdı uşaa malisi. – Erleş te bırda, üklük yanında da seslä, yavrucuum.

Sökerlär Paşinin kızlık peliini da kresniţa örer gelinnik peliini. Saçı uzun, gözäl da bir karıcık hep şaşêr: "Aman, da uzun pelii!" Sora başına yalabık duaa koyêrlar da çiçek dizerlär. İki kızçaz da (biri – Paşinin kızkardaşı, Anika) gelinin önündä büük aynayı hem mum tutêrlar. O karıcık hep şaşarmış: "Pıy, da brä gözäl gelinimiz var!" Fistanı da giidilär, belini gümüş kuşaklan baaladılar. Kuu kuşu gibi – incecik, kıvrak Paşi sevinmää – seviner, sansın en kısmetli günnneri başlêêr.

Artık dever geldi çiizi almaa – kaar gibi biyaz yastıklar dizili büük içerdä.

– Mali–mo, nezaman korkunç olacek? Darsıdım artık! – genä sordu çocucak, eşinä-eşinä sobanın üstündä.

– Şindi, uşaam! – gülümseräk dedi babucuk da çekti iplii, ani kaptı boz kedicik masanın altında.

– Ver, bän sana yardım ediim iplii sarmaa, mali! Te bu Bozkayı şindi tutayım da dışarı kolveriim.

– Saa olasın, İlyişka, ama dışarda suuk – ko kedicik bırda oynasın.

İlyişka braktı kedicii da çeketti masur sarmaa. Malisi da ilerledi annatmasını.

Durêr gözäl Paşi aynayın önündä – hepsi ona mayıl olêr: vay-vay, bakın, nesoy gözleri onun yanêr, bakın, nesoy, kısmetli baker! Komuşuykalardan biri, te o alçak karıcık, hepsindän taa pek vaylarmış da metedärmiş: "Ko kalsın bu aynada senin üzün – bölä gözäl hem kısmetli bu gün da, öbür vakıtlarda da!" Da sansın bu laflar dalgaladı içersini! Paşi ansızdan baardı da düştü erä. Aynadan ona bakardı ihtär, buruşuklu üzlü, titsi bir babu – o kişinedi Paşinin suratına da birär-birär yuttu hepsi çiçekleri gelinin kafasından.

Malisini sesleyän unukası kıynaş baktı kär kapunun sol tarafında aynaya, da sindi – görmesin deyni kendi üzünü aynada.

Titsi babu iki kerä çarptı da yok oldu. Paşidän kaarä kimsey onu görmedi.

Karılar kaç-kaçınêrlar: kimi gitti popazı çaarmaa, kimi gelinin üzünä su serpeer, kimi oflêêr, kızın mamusu da aalêêr. Paşinin gözleri açık: o sansın hepsini görer dä, işider dä, ama cuvap edämeer. Onun malisinä da prost geler – hadi, ona da popaz hem ayazma aaramaa!

İlktän popaz geldi, dua yaptı, gitti. Sora doktur geldi: baktı-baktı, mayıl oldu, bişey yapmadan, gitti.

Pıy, naşi yapmaa? Düüncülär eşiktä bekleerlär!

Çıkêr Paşinin bobası da ölä söleer:

– Saygılı düüncülär, ne bela evimizä geldi! Gözäl kızıma, Paşiyä, artık steonuzluk fistan giidirdilär, donattılar onu da, kapuya etişmedän, eli-kolu tuttu da düştü.

"Gelin öldü", – işideldi arada.

– Ölmedi! – baardı çorbacı da ses kesildi. – Geçin da bakın – gözleri açık, hepsini işider, annêêr, ama sade cuvap etmeer. Popazı da getirdik, doktur da baktı – saa dedi.

– Büü yaptılar! – işideldi taa bir ses ortadan.

Sonu 6-cı sayfada

Mila KURUDİMOVA Annatma

Sebepli su

Sonu. Çeketmesi 2-ci sayfada

Hepsi bakındılar, ama ses ansızdan kesildi. Şamata yapmadan, Petrika yavaş girdi içeri. Gelinin bobası hem anası, yaşlarını silip, açtılar kapuları hepsi musafirlerä. Herbiri, kim o günü geçärdi onnarın evinin yanından, şaşardılar: burada düün mü, osa ölü mü var?! Kapular, tokatlar açık, ama çıkan insannar aalêêr! Güvää da diz çöküp, dua eder.

Üç gün aalêêrlar, üç gün ayazma serperlär, ama kız hep o steonuzluk fistannan ne diri, ne ölü yatêr, sade gözlerini kimär kerä kıpêr. Dördüncü gün bir fukaarä insan içeri girmiş: nesoy o girdi – kimsey esap almamış, ama kapular hepsi açıktı (burada bişey meraklı yok). Çorbacı bu fasıl giimni insanı gördüynän, çeketti onu uuratmaa, baarmaa. Hepsi ona görünärdi cadı babu olan. Fukaarä sa salt bir çölmek su sordu. Ama gelinin bobası hep uuradardı onu, açan anasının gözü ilişti Paşinin üzünä – o, sansın dişmişti, kıp-kırmızı olmuştu da gözlerini o sık-sık kıparmış.

– Bak buna, boş fıçı gibi öter! – şaşmış karısı. – Koli, be, dur! Bir çölmek su mu yok bizdä?! Bak, kızımız da sana yalvarêr!

Açan bakêrlar – gelin titremää başlamış.

"Pıy, gelin öler!" – çirkin baarmış kimsä da kaçmış dışarı.

"Allaa verdi, Allaa aldı!" – dedi malisi da basmaylan sildi göz yaşlarını.

– Ya, çekin! – baardı çorbacı. – Ana-boba duvası büük! Marinka, mari, diz çöküp, yalvaracez Saabiya bizim kızımıza ilaç yollasın.

– İlaç yolladılar, ama siz esap olmadınız, – yavaş seslän dedi te o fukaarä insan, ani durardı kapunun yanında boş çölmek elindä.

İçerdä bulunannar hepsi mayıl oldular bu yavaş sesä.

– Aarayan – bulur, – ekledi o insan, da istedi çıkmaa, açan çorbacı durguttu onu.

– Biz bu beladan may ahmak olmadık! Prost ediniz bizi. Doorudan söleerlär: derin su sessiz akêr! Ne istärseniz – alın, sade kızımızı ayaa kaldırın.

Bu fukaarä giimni insan ihtiyar da diildi, üzü açık, gençliktä belli, ani pek gözäldi, ama kahırdan mı, zor yaşamaktan mı – gözleri akardı da ondan dup-duruk olmuştular. Kännı da kör diildi – hepsinin üzünä lafını sölärdi.

– Kimsiniz, – sordu komuşuyka, te o, ani çok şaşardı gelini donatmakta. – Yaşlı da diilsiniz okadar çok bilmää?

– Çok yaşayan çok bilmäz, çok gezän – çok bilir, – cuvap etti bu insan.

Hepsi şaştılar da sesergendilär. Gelin da yavaşadı.

– Akıllıysınız, annadık bunu, saygılı musaafir bizim evimizdä olunuz! – çeketti çorbacı. – Ama ilktän söläyiniz, kızımıza angı ilaç için nasaat edeceniz?

Annattı Koli batü, nesoy cumêrtesi günü gelini donatmaktan sora, çiizi da alıp, düüncülär geldilär, ama cun-can şamata oldu da aynaya bitki kerä bakınıp, gelin kapudan taa çıkmadaan erä düştü.

– Nesoy oldu dediniz? – sordu fukaarä insan, bakınarak hem sansın naşeysa aarayarak.

– Gelin kapudan taa çıkmadı da erä düştü, – tekrarladı çorbacı.

– Taa bir bişey önemni annattınız.

– Gelini giidirdilär, aynaya...

– Ayna! – birdän baardı o insan. – Neredä ayna? Buradaydı, diil mi?

– Sizä ne? – kişinedi çok şaşan komuşuyka. – Çoktan bakınmadınız mı?

– Çok oflayan, çok şaşan, gelinin kısmetini çalan! – seslän söledi fukaarä insan, ellän gösterip komuşuykaya.

Komuşuyka kalktı erindän da, kaçkaçınıp, isteer çıkmaa, ama çıkamêêr.

– Bu maana bulan karıyı başka evinizä kolvermeyin, – nasaat verdi o insan. – Ana-boba da onu prost etsinnär. Ko, gitsin o yollan, ani kendisinä ayırmış.

Bu laflar sölenincä, komuşuyka ölä dä yok oldu: aul aşırı evinä kaçtı. İçerdä kaldılar salt yatalak gelin, anası-bobası hem malisi. Fukaarä insan yaklaştı gelinä, suvazladı onun gözäl üzünü da, iilip, kızın kulaana naşeysa pek yavaş söledi. Gelinin gözleri ışık gibi tutuştular hem yanardılar. O çeketti parmaklarını oynatmaa, sora da bütün elini kaldırdı, ama kuvedi hiç yoktu kalkmaa, sansın kimsa içmişti onun kuvedini yudum-yudum.

– Korkma, kızçaazım! Yardım edecäm sana, – uslandırdı kızı o insan da ekledi. – Aynayı kırasınız da edi kuyu içinä gömäsiniz, kimsey bilmesin neredä!

– Bu mu ilacı olacek? – sordu anası.

– İlacı sudan gelecek.

– Biz ayazma verärdik, – kesti malisi.

– Kızınızın kısmetini çiçek gibi yuttular, hırsız gibi aynaya çaldırdılar! Burada kuvetli bir ilaç lääzım. Ayozlu su – sebepli su lääzım! O su olacek kaynarcadan! O kaynarca da en pak, en saklı bir erdä, gün duumasında. Oradan suyu alacenız, nezaman horozlar taa uyêêrlar. Saat beştä, açan bütün er ilin soluyêr, hepsi sular da raat durêr. Bizä lääzım akmayan, sebepli su – o kızınızı ayaa kaldıracek.

– Nesoy bölä – akmayan su? – şaştı çorbacı.

– Ani akmêêr, be, Koli! İnsan taa isläă biler.

– Bän bunu raametli dädudan taa işittim, – karıştı gelinin malisi.

– Allaha hem sizä salt umutlanêrız. Hadi, bän gideyim kaynarca aaramaa, – dedi kızın bobası.

– Bu diil karının, dill adamın da işi, – durguttu çorbacıyı insancık. – Burada pak, günahsız bir can lääzım gitsin – delikannı kızçaaz.

– Anika, küçük kızımız, gidärsä? – sordu çorbacı.

– Anikayı yalnız bireri brakmêêrım! Laf da olmasın, – baardı karısı. – Ne geldi kafana, büük kızımı ayaa kaldırmaa deyni – küçüünü kurban vermää lääzım. Taa isläă ilktän beni öldürün, bunu görmeyim da işitmeyim!

– Aalama, Marinka bulü, – danıştı o insancık. – Kannı kurban kimsey istämeer. Bän kızçaazlan kaynarcaya gidecäm. Büük insan o erlerä girmäz. Açan gün duumaa başlayacek – kaynarcaa yol açılacek. Bän Anikayı yollayacam bir çotra su doldursun da hızlı evä dönecez.

– Annaştık, – kayıl oldular gelinin anası-bobası, mali dä salt gözlerini çember ucunnan silärdi.

Gecä yarısı uyandırêrlar Anikayı da, hızlı giidirip onu, yollanêrlar kaynarcaya, neredä su durêr, eer toplarsan onu horozlar ötüncä.

Evelki vakıtlarda akmayan suyu herbir daa içindä vardı nicä bulasın, ama sora cadı babular buldular kaynarcaları da büü yaptılar. Ozamandan beeri sular sebepli sudan – ölü suya döndülär. Bir-iki yudum bu sudan datsın – insan öler, yada yatalak olêr, dili tutulêr. Çirkin bir iş! Onuştan insannar bu kaynarcaları gömärdilär: ne sizä, ne bizä – nicä söleerlär. Ama birkaç ölä kaynarca taa kalmış dünnedä.

Anika hem fukaarä insancik bir saat giderlär, iki saat giderlär. Artık dannar aarmaa başlêêr, ama onnar hep gezerlär. Anika uyku semesi kalkıp, artık yoruldu. Ona kalsa – onnar bu erdän iki kerä geçtilär, ama o susêr da insancın koluna tutunêr.

– Etiştik mi? – sordu kızçaaz, açan onnar ansızdan durgundular.

– Yok, ayaamda parmam gidişti, – cuvap verdi insancık.

Gezerlär-gezerlär onnar, aaçların gölgeleri artık belli oldular. Genä ansızdan durgundular. Anika kösteklendi da fit düşmedi güz yapraklar üstünä. O enidän sorêr:

– Etiştik mi şindi?

– Etişmedik taa – topuum gidişti.

Kızçaz ona aykırdan baktı, ama bişey demedi. Taa nekadar onnar dolandılar orada, ama Anikanın hiç kuvedi yokmuş. Girdilär daa kenarına – aaçlar sallanêr! Bakınêr insancık, sansın kimi sa aarêêr. Anika kär istärdi çeketmää aalaşmaa, açan insancık durdu, sansın daptur geldi.

– Te sizä dalcaaz buldum, – uzadıp elini, dedi Anika.

– Dalcaazlan ne yapıım? – şaştı insancık.

– Bir-bişey taa kaşınırsa...

Ama o kesti lafını, açan esapaldı, ani bu insan fit yalnayakmış. Çiy çoktan düştü kırlara-çayırlara, daalarda da sabaalen pek suuktu. Ama o etiştirmedi başka aazını da açmaa, nicä aaçlar birdän yavaşadılar, gök açındı da soluk ilin-ilin oldu. Kesildi hepsi seslär dünnedä da aaçların arasında peydalandı biyaz taşlı donaklı, gözäl bir kaynarca. Su orada ölä duruktu, ani vardı nicä göräsin kim taa bakındı bu suyun aynasına da içti ondan.

Fukaarä karı baktı Anikaya: onun gözleri sansın diiştilär da oldular yaz gök gibi maavi. Kızçaz lafsız onu annadı da yaklaştı kaynarcaya. O bilärdi, ani vakıt aazıcık var, ama hep bakındı duruk suyun aynasına da gördü orada bir kıvrak insanı – pek benzedi kendi kendinä. Te o gençecik kaç-kaçınêr kapun önündä, te karanfilleri dizer da sedvadan kısmetli gülümseer, te o – altarın önündä gözäl gelin, te o aalêêr, küçük uşacıı uslandırmaa savaşêr, te uşaklar artık büük olmuşlar, da ne o taa görer – mezarda kara taş atêr! Anikanın gözleri yaşlan doldu. Korktu o, çıkardı çotrayı da çeketti doldurmaa onu. Su damna-damna doldurêr çotrayı, gün sa artık duudu. Fukaarä insancık baarêr ona:

– Anika mari, vakıt hiç kalmadı! Hızlı bu tarafa kaç – daayın öbür tarafında kalacan.

Ama Anika bekleer çotra dolsun. İlk gün okları artık göktä peydalandılar. Anika aalêêr da sayer, nekadar damna toplanmış: taa bir-iki, – söleer kendi kendinä. Vakıt sa sansın durmuş da son damna düşüp, daayın dalları çekettilär uzallaşmaa da sakladılar kaynarcayı daayın canına.

Anika hızlandı çayıra daayın boyunda, neredä onu fukaarä insancık beklärdi, ama onun ayakları fışkannan sarılıydılar, onu esir aldıydılar. Ensesinä baalayıp çotrayı, nekadar kuvedi vardı, kızçaz ellän, dişlän kopardı dalları da kaçtı, kurtuldu o küçük esir.

– Bim-biyaszın, sansın ölüyü gördün, Anika mari! Ne oldu?

– Doorudan ölüyü gördüm! Neçin kimsey bana sölämedi, ani yaşamak bölä kısaymış? – yudup göz yaşlarını, sordu kızçaaz.

– Yaşamak kısa – ama ömür nekadar uzun, kısmet nekadar paalı, sevda nekadar lääzımnı! Hepsinin vakıdı var da bu vakıdı lääzım akıllıyca harcamaa.

Bu laflar Anikanın canında yazılı kalmışlar. Onun yaşamasında onnar pek yardımcı oldular – ne da olmasa: kavga mı osa kimsä birini aalattı mı – taa isläă prost etmää, titsi hem cadı babularlan–dädularlan hiç lafetmemää, zerä yaşamak ölä da kısacık.

Masalmış osa diil mi, ama gelin tezdä ayaa kalkmış, küçük düün yapmışlar – taa aaz maana bulsunnar deyni, hem kısmetli bu gün da yaşarmışlar.

– Mali mo, sendä dä bu akmayan su var? – sordu çocucak.

– Elbetki, İlyişka! Bän sana her sabaa aç karnına ayozlu hem sebepli su vererim. Te o – duruk kaynarcalardan, çoşmelerdän.

– Ölä meraklı, ani sän da Anikaysın – kär nicä bu masalda kızçaz. Da sendä da var büük kızkardaşın, Paşi bulü, – brakıp iplii da sarılıp maliysinä, fisirdedi unukası.

– Hadi, şindi da bir nani türküsü çalacam sana da tatlı-tatlı uyuucan. Uyu-uyu, yavrum! Sän dä o çöşmeyä düşündä eteşäsin da yaşamakta kısmetli olasın. Allaa sana büük akıl vermiş! – yavaşıcık dedi babu da kendikendisinä ekledi. – Biz da seni bu iş için, Allahın yardımınnan, ayaa koyup, insan yapacez, oolum.

2017